ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

на СД "БЕРКО – 90 – БЕРКОВСКИ И СИЕ", гр. Сливен
за годината, приключваща на 31 декември 2018 г.

Настоящият Доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводството и изискванията на Търговския закон.

ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА

Фирма: **СД "БЕРКО – 90 – БЕРКОВСКИ И СИЕ", ЕИК: 119027514**

Седалище: гр. Котел, ул. "Захари Стоянов" № 7

Адрес на управление: гр. Котел, ул. "Захари Стоянов" № 7

Адрес за кореспонденция: гр. Сливен, ул. "Лъдженска" № 1, вх. А

Предмет на дейност: Строителство

Собственост: 100 % частна собственост

Капитал: Дружеството е с капитал 71 хил. лв., разпределен на 4 бр. имуществени дяла

Съдружници	*Имуществени дялове*
Петко Василев Берковски	три дяла
Васил Петков Берковски	един дял

Органи на управление: Общо събрание на съдружниците и управител.

Представителство: Дружеството се управлява и представлява от Петко Василев Берковски.

Лицензии, разрешителни за осъществяване на дейността:

- ISO 9001: 2008 - система за управление на качеството
- ISO 14001: 2004 - система за управление на околната среда
- OHSAS 18001: 2007 - система за управление на здравето и безопасността при работа
- БДС EN 13242, БДС EN 13043 - сертификати за производствен контрол за добавъчни материали – трошен камък
- БДС EN 13108/NA : 2009 – сертификат за производствен контрол за асфалтови смеси

Свързани лица: Дружеството има следните свързани лица:

- „Берко 90" ЕООД (СД е собственик на 100 % от капитала)
- „Берко" ООД (СД е собственик на 50 % от капитала)

1. ПРЕГЛЕД И ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА

1.1. Описание на дейността през 2018 г.

Основна дейност за периода е строителство на сгради и ремонт на пътища, производство на асфалтови смеси и добив на трошен камък.

1.2. Приходи и разходи

През 2018 г. са реализирани приходи от дейността общо в размер на 4654 хил.лв., от които нетни приходи от продажби 4137 хил.лв., в т.ч. приходи от продажба на услуги 4045 хил.лв. и приходи от продажба на продукция (асфалтови смеси, трошен камък, фракция) 92 хил.лв.; разходи за придобиване на активи по стопански начин 432 хил.лв., приходи от финансирания 36 хил.лв. и приходи от други продажби 49 хил.лв.

Спрямо предходната година е отчетено увеличение на нетните приходи от продажби с 274 хил.лв.

Структурен анализ по видове приходи

Видове приходи	*2018 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*2017 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*Изме-нение*	*%*
От продажба на продукция	92	1,98	190	3,39	(98)	(51,58)
От продажба на услуги	4045	86,91	3673	65,62	372	10,13
Други приходи	49	1,05	647	11,56	(598)	(92,43)
Приходи от финансиране	36	0,77	63	1,13	(27)	(42,86)
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	-	-	1024	18,30	(1024)	(100,00)
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	432	9,29	-	-	432	100,00
Общо	**4654**	**100%**	**5597**	**100 %**	**(943)**	**(16,85)**

Приходите на дружеството за 2018 г. съответстват на осчетоводените и отразени в аналитичната и синтетичната отчетност и са съобразени с нормативната уредба. При отчитане и признаване на приходите са съблюдавани принципите за текущо начисляване и за съпоставимост на приходите с разходите.

Разходите за дейността на дружеството през 2018 г. възлизат общо на 4587 хил.лв., в т.ч разходи за оперативна дейност – 4540 хил.лв. и финансови разходи – 47 хил.лв.

Структурен анализ по видове разходи

Видове разходи	*2018 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*2017 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*Изме-нение*	*%*
Суровини и материали	2019	44,02	1605	29,23	414	25,79
Външни услуги	590	12,86	1570	28,59	(980)	(62,42)
Амортизации	211	4,60	182	3,31	29	15,93

Разходи за персонала	1346	29,34	1258	22,91	88	7,00
Балансова стойност на продадени активи	33	0,72	502	9,14	(469)	(93,43)
Други разходи	290	6,32	314	5,72	(24)	(7,64)
Финансови разходи	47	1,02	60	1,10	(13)	(21,67)
Намаление на запасите от продукция	51	1,12	-	-	51	100,00
Общо	**4587**	**100%**	**5491**	**100%**	**(904)**	**(16,46)**

С най-голям относителен дял в състава на разходите са разходите за суровини и материали – 44,02 %, следвани от разходите за персонала – 29,34 %.

Разходите са начислявани в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащанията, съобразно принципа за текущо начисляване и съгласно изискванията за документалната обоснованост на стопанските операции.

След съпоставката на общо приходи с общо разходи, отчетената счетоводна печалба за 2018 г. е в размер на 67 хил.лв., колкото е отчетената печалба от обичайната дейност. След преобразуване на счетоводния финансов резултат за данъчни цели е начислен следващият се корпоративен данък, в резултат на което дружеството отчита за 2018 г. балансова печалба в размер на 59 хил. лв.

На база горните резултати за 2018 г. рентабилността на нетните приходи от продажби възлиза на 0,0143 или на 100 лв. нетни приходи е реализирана 1,43 лв. нетна печалба. Рентабилността на собствения капитал е 0,0201, т.е на 100 лв. собствен капитал е отчетена 2,01 лв. нетна печалба. Рентабилността на пасивите е 0,0140, т.е на 100 лв. привлечен капитал е отчетена 1,40 лв. нетна печалба. Рентабилността на реалните активи е 0,0083, т.е на 100 лв. реални активи е отчетена 0,83 лв. балансова печалба.

Ефективността на разходите за 2018 г. възлиза на 1,0146 или на 100 лв. разходи са отчетени 101,46 лв. приходи. Ефективността на приходите за 2018 г. възлиза на 0,9856 или 100 лв. приходи са реализирани срещу извършени 98,56 лв. разходи.

1.3. Активи и пасиви

Общият размер на активите към 31.12.2018 г. е в размер на 7135 хил.лв. при 5978 хил.лв. към края на предходната година. Дълготрайните (нетекущи) активи по балансова стойност възлизат на 1785 хил.лв. или 25,02 % от общите активи, краткотрайните (текущи) активи са в размер на 5331 хил.лв. или 74,72 %, а разходите за бъдещи периоди са 19 хил.лв. или 0,26 % от общата сума на активите.

Структурен анализ по видове активи

Видове активи	***2018 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***2017 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***Изме-нение***	***%***
Дълготрайни материални активи	1123	15,74	841	14,07	282	33,53
Нематериални активи	3	0,04	3	0,05	-	-
Дългосрочни финансови активи	654	9,17	683	11,43	(29)	(4,25)
Отсрочени данъци	5	0,07	5	0,08	-	-

Материални запаси	3364	47,15	3469	58,03	(105)	(3,03)
Вземания	1817	25,47	933	15,61	884	94,75
Парични средства	150	2,10	32	0,53	118	368,75
Разходи за бъдещи периоди	19	0,26	12	0,20	7	58,33
Общо	**7135**	**100%**	**5978**	**100%**	**1157**	**19,35**

През годината са придобити дълготрайни активи на обща стойност 32 хил.лв., в т.ч.: машини и оборудване – 11 хил.лв., транспортни средства – 19 хил.лв., нематериални активи – 2 хил.лв.

Капитализираните разходи за придобиване на дълготрайни активи към края на периода възлизат на 432 хил.лв.

Пасивите на дружеството към 31.12.2018 г. са в размер на 4203 хил.лв, при 2985 хил.лв. към края на предходната година. В състава на задълженията, с най-голям относителен дял са задълженията към финансови институции - 1327 хил.лв. или 31,57 %, следвани от другите задължения – 903 хил. лв., представляващи 21,49 % от общата сума на всички задължения.

Структурен анализ по видове пасиви

Видове задължения	***2018 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***2017 г. (хил.лв.)***	***Отн. дял %***	***Изме-нение***	***%***
Доставчици	819	19,49	586	19,63	233	39,76
Получени аванси	897	21,34	364	12,20	533	146,43
Финансови институции	1327	31,57	941	31,52	386	41,02
Персонал	130	3,09	121	4,05	9	7,44
Осигурителни задължения	32	0,76	29	0,97	3	10,34
Данъчни задължения	95	2,26	48	1,61	47	97,92
Други задължения	903	21,49	896	30,02	7	0,78
Общо	**4203**	**100%**	**2985**	**100 %**	**1218**	**40,80**

Към 31.12.2018 г. в баланса на дружеството се водят приходи за бъдещи периоди за 1 хил.лв.

Общата ликвидност за отчетния период е 2,3714, т.е. с наличните краткотрайни активи към 31.12.2018 г. в размер на 5331 хил.лв., включващи материалните запаси, краткосрочните вземания и паричните средства, дружеството покрива напълно текущите си задължения (краткосрочни пасиви) към края на периода, възлизащи на 2248 хил.лв. Бързата ликвидност е 0,8750, което показва, че краткосрочните вземания и паричните средства на дружеството са достатъчни за покриване на 87,50 % от краткосрочните задължения. Незабавната и абсолютна ликвидност са еднакви, поради липса на текущи финансови активи и са 0,0667.

1.4. Собствен капитал

Регистрираният капитал на дружеството е 71 хил.лв., включващ 4 бр. имуществени дяла.

Структурен анализ по видове компоненти

Видове	*2018 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*2017 г. (хил.лв.)*	*Отн. дял %*	*Изме-нение*	*%*
Основен капитал	71	2,42	71	2,37	-	-
Неразпределена печалба	2801	95,56	2838	94,82	(37)	(1,30)
Текущ финансов резултат	59	2,02	84	2,81	(25)	(29,76)
Общо	**2931**	**100 %**	**2993**	**100 %**	**(62)**	**(2,07)**

Коефициентът на финансова автономност за 2018 г. е 0,6974, т.е. при собствен капитал 2931 хил.лв., привлечения капитал е 4203 хил.лв.

Коефициентът на задлъжнялост за 2018 г. е 1,4340, т.е. на 100 лв. собствен капитал се падат 143,40 лв. привлечен.

1.5. Персонал

Характеристики	*2018 г.*	*2017 г.*
ФРЗ	1148 хил.лв.	1074 хил.лв.
Средно-списъчен брой на персонала	113 бр.	107 бр.
Средна месечна РЗ	847 лв.	836 лв.

В резултат на гореизложеното може да се обобщи, че като цяло вътрешно-контролната среда в дружеството е на ниво, постигнато е ефективно разпределение на работата, техническото състояние на базите, строителната механизация, оборудването, транспорта е на добро ниво, изпълнението на договорите е в определените рамки, като цяло не са допускани просрочия на задължения, плащанията към доставчиците са ритмични, клиентските вземания са сравнително текущи и не малка част от тях са уредени след датата на баланса. Като цяло резултатите от финансовия анализ на дейността на СД "Берко-90 – Берковски и сие" за 2018 г. са удовлетворяващи, имайки предвид съществуващите вътрешно-присъщи рискове в отрасъла строителство, свързани със силно конкурентна бизнес среда, лихвени, валутни и ценови рискове и други пазарни фактори. С оглед на това ръководството на дружеството следва политика на гъвкавост в договорните взаимоотношения с контрагентите, качество на строителните услуги, поддържане на добро техническо състояние на машините, съоръженията и оборудването, строг контрол върху паричните потоци с оглед кредитния и ликвидния риск, разумна ресурсна обезпеченост, в т.ч. финансова, трудова, както и развитие на дейността в други посоки – бъдещи инвестиции, маркетинг, реклама и др. с цел балансиране на рисковете.

В резултат на горното, ръководството счита, че дружеството е действащо предприятие и ще остане действащо, няма рискове за преустановяване на дейността.

2. РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ДРУЖЕСТВОТО

При осъществяване на дейността си СД "Берко-90 – Берковски и сие"е изложено на определени рискове, които оказват въздействие върху неговите резултати.

2.1. Систематични рискове

2.1.1. Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическия процес в страната, който

от своя страна влияе върху възвръщаемостта на инвестициите. Степента на политическия риск се асоциира с нестабилността и множеството промени на водената от правителството икономическа политика и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

На база посоченото и познаването на политическата среда в страната към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме политическия риск като: **среден.**

2.1.2. Макроикономически рискове

2.1.2.1. Валутен риск

Валутният риск обобщава възможните негативни последствия върху възвръщаемостта на инвестициите в страната, вследствие на промени във валутния курс.

При въвеждането на системата на паричен съвет в страната на 01.07.1997 г. обменният курс български лев – германска марка бе фиксиран в съотношение 1000:1. Въвеждането на еврото като разплащателна единица в Европейския съюз доведе до практически фиксиран обменен курс 1955.83 лв. за едно евро (респ. 1.95583 лв. за едно евро след деноминацията на лева, в сила от 05.07.1999 г.) Следователно валутният риск за базиран на еврото инвеститор е практически сведен до нула.

На база посоченото по-горе познаването на икономическата среда към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме валутния риск като: **нисък.**

2.1.2.2. Инфлационен риск

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестицията.

Средногодишна инфлация					
2013 г.	**2014 г.**	**2015 г.**	**2016 г.**	**2017 г.**	**2018 г.**
0,9%	-1,4%	-0,1%	-0.8%	2,1%	2,8%

Източник: НСИ

След няколкогодишен период на висока инфлация в следствие на икономическата криза, последва период на намаляване на инфлационните процеси. През 2018 г. средногодишната инфлация се е повишила спрямо 2017 г. Международните цени и липсата на натиск от страна на вътрешното потребление са причините за забавяне на инфлационните процеси и в България.

На база посоченото по-горе към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме инфлационния риск като: **среден.**

2.2. Несистематични (микроикономически) рискове

2.2.1. Технологичен риск

Технологичният риск е производен от необходимите технологии за обслужване на дейността на дружеството и от скоростта, с която се развиват те.

На база използваните от дружеството ни технологии и познаването на технологичните тенденции на развитие на бранша, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме технологичния риск като: **нисък.**

2.2.2. Фирмен риск

Свързан е с характера на основната дейност на дружеството, с технологията и организацията на дейността, както и с обезпечеността на дружеството с финансови ресурси; подкатегории на фирмения риск са: бизнес риск и финансов риск; основният

фирмен риск е свързан със способността на дружеството да генерира приходи, а оттам и печалба.

На база посоченото по-горе и спецификата на дейността ни към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме фирмения риск като: **среден.**

2.2.3. Финансов риск

Финансовият риск на дружеството е свързан с възможността от влошаване на събираемостта на вземанията, което би могло да доведе до затруднено финансово състояние.

На база посоченото по-горе и анализа на финансовото ни състояние, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме финансовия риск като: **среден.**

2.2.4. Ликвиден риск

Неспособността на дружеството да покрива насрещните си задължения е израз на ликвиден риск. Ликвидността зависи главно от наличието в дружеството на парични средства или на съответните им алтернативи. Другият основен фактор, който влияе силно е свързан с привлечения капитал. Той се поддържа в оптимално равнище, като се контролира, както нивото на заемните средства, така и стойностите на задълженията към доставчиците и кредиторите на дружеството.

Дружеството управлява ликвидността на активите и пасивите си чрез анализ на структурата и динамиката им и прогнозиране на бъдещите входящи и изходящи парични потоци.

На база посоченото по-горе и анализа на задълженията на дружеството ни, както и съотношението между собствения ни и привлечен капитал към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ликвидния риск като: **среден.**

2.2.5. Ценови риск

Ценовият риск е определен в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените производствени разходи. Продажната цена е съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на дружеството и да носи определено ниво на печалба.

На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и себестойността на произведената от нас продукция и извършени услуги и нивото на печалбата ни, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме ценовия риск като: **среден.**

2.2.6. Риск, свързан с паричния поток

Рискът, свързан с паричния поток разглежда преди всичко проблемите с наличните парични средства в дружеството. Тук главна роля играе договорната политика на дружеството, която е съобразена и защитава фирмените финанси. Целта на дружеството е винаги да се намира в положителната стойност на ликвидността, т.е. да може да посреща текущите си задължения.

На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме риска, свързан с паричния поток като: **среден.**

2.2.7. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като например възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други.

Излагането на дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Експозицията и анализа на кредитния риск за Дружеството са включени във

финансовия отчет.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме кредитния риск като: **среден.**

2.2.8. Инвестиционен риск

Инвестиционният риск се предопределя в това, реалната доходност от направена инвестиция да се различава от предварително планираната такава.

На база посоченото по-горе и реализираните от нас инвестиционни мероприятия към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме инвестиционния риск като: **среден.**

2.2.9. Регулативен риск

Регулативният риск е свързан с вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконови нормативни актове или вътрешнодружествените документи, както и от загуби в резултат на интервенция на данъчните власти. Този риск се отнася и за промени в нормативната база, свързани с опазването на околната среда, както и с вероятността дружеството да не бъде в състояние да изпълнява предписанията и изискванията на екологичното законодателство и компетентните органи, за което да му бъдат налагани съответните наказания.

На база посоченото по-горе и прилаганата от дружеството ни екологична политика и познаването на нормативната база, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме регулативния риск като: **нисък.**

2.2.10. Рискове, свързани с продуктите и пазарите

Този риск се свързва с възможността на дружеството да произвежда дадена продукция или да извършва услуги, за които няма пазар.

Във връзка с горното и изхождайки от изпълнението на продуктовата и пласментната ни политики, към момента на изготвяне на настоящия доклад оценяваме рисковете, свързани с продуктите и пазарите като: **среден.**

3. ВАЖНИ СЪБИТИЯ, НАСТАПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

След датата, към която е съставен годишния финансов отчет за 2018 г., няма настъпили важни събития.

4. ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

В перспектива, очакваното бъдещо развитие на предприятието е свързано с продължаване и разширяване на дейността в областта на извършване на строителна дейност, запазване и затвърждаване мястото на дружеството на пазара, отстояване на завоюваните позиции и авторитет сред контрагенти и кредитори, предоставяне на качествени строителни услуги, имайки предвид добрата техническа обезпеченост, както и добра обезпеченост с висококвалифициран персонал и съответно недопускане на текучество и особено важно – лоялност с партньори, персонал и институции – основен принцип на работа.

В областта на инвестициите, дружеството следва твърда политика на поддържане и обновяване на машините и съоръженията с оглед удължаване на полезния живот и бъдещи икономически изгоди, както и политика в дългосрочен план за разширяване и обновяване на ДМА чрез поетапно придобиване, предвид високия размер на необходимите инвестиции, чрез съчетаване на различни източници на финансиране – банкови кредити, финансов лизинг, както и собствени финансови средства чрез реинвестиция под формата на амортизации.

5. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

Дружеството не осъществява действия в областта на научно-изследователската и развойна дейност.

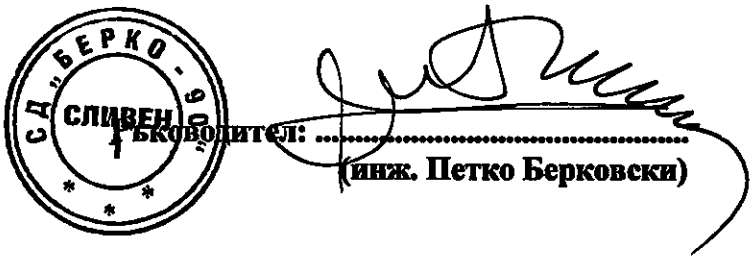
6. НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството няма регистрирани клонове в страната и чужбина.

7. ИЗПОЛЗВАНИ ОТ ДРУЖЕСТВОТО ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Дружеството не е използвало финансови инструменти през 2018 г. за хеджиране на рискове от промяна на валутни курсове, лихвени нива или парични потоци.

25 март 2019 г.
гр. Сливен

Ръководител: .....
(инж. Петко Берковски)